

Rolnummers 339 en 340
Arrest nr. 18/93 van 4 maart 1993

A R R E S T

In zake : de beroepen tot vernietiging van de artikelen 4, § 3; 5, 9°; en 64, derde lid, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters F. Debaedts en D. André, en de rechters K. Blanckaert, L.P. Suetens, M. Melchior, L. François en Y. de Wasseige, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter F. Debaedts,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* * *

I. *Onderwerp van de beroepen*

Bij twee gelijklopende verzoekschriften van 21 november 1991 vorderen de v.z.w. Vereniging tot bevordering van protestants-christelijk onderwijs te Mechelen en de v.z.w. Vereniging tot steun en exploitatie van Scholen met de Bijbel de vernietiging van de artikelen 4, § 3; 5, 9°; en 64, derde lid, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra.

De verzoekende partijen vragen de vernietiging van voormelde bepalingen in zoverre zij het gesubsidieerd vrij onderwijs betreffen.

II. *De rechtspleging voor het Hof*

Bij beschikkingen van 22 november 1991 heeft de voorzitter in functie de leden van de zetel van het Hof aangewezen in de respectieve zaken met rolnummers 339 en 340, conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

Bij beschikking van 17 december 1991 heeft het Hof de zaken samengevoegd.

Er is kennisgegeven van de beroepen conform artikel 76 van de organieke wet en van voormelde beschikking tot samenvoeging bij ter post aangetekende brieven van 17 december 1991.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 21 december 1991.

De Franse Gemeenschapsexecutieve en de Vlaamse Executieve hebben ieder een memorie ingediend bij ter post aangetekende brieven van respectievelijk 7 januari 1992 en 31 januari 1992.

Van die memories is kennisgegeven conform artikel 89 van de organieke wet bij ter post aangetekende brieven van 10 maart 1992.

Verzoeksters hebben een memorie van antwoord ingediend bij ter post aangetekende brief van 9 april 1992.

Bij beschikkingen van 30 april 1992 en 10 november 1992 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot respectievelijk 21 november 1992 en 21 mei 1993.

Bij beschikking van 16 december 1992 heeft wnd. voorzitter F. Debaedts de zetel aangevuld met rechter Y. de Wasseige, gelet op de toetreding tot het emeritaat van voorzitter J. Wathelet en diens vervanging door rechter D. André, die reeds lid was van de zetel.

Bij beschikking van 16 december 1992 heeft het Hof beslist dat de zaak in gereedheid is en de dag van de terechtzitting bepaald op 14 januari 1993.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij ter post aangetekende brieven van 18 en 24 december 1992.

Op de terechtzitting van 14 januari 1993 :

- zijn verschenen :

. Mr. M. Van der Mosen, advocaat bij de balie te Brussel, voor verzoekende partijen;

. Mr. K. Geelen, advocaat bij de balie te Hasselt, voor de Vlaamse Executieve, Jozef II-straat 30, 1040 Brussel;

- hebben de rechters-verslaggevers K. Blanckaert en M. Melchior verslag uitgebracht;

- zijn voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 62 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. Onderwerp van de aangevochten bepalingen

Het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 25 mei 1991. Een erratum is verschenen in het *Belgisch Staatsblad* van 4 januari 1992.

Titel II van voormeld decreet regelt bepaalde aspecten van de rechtspositie van personeelsleden van het gesubsidieerd vrij en officieel onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap.

Er is nog een ander decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, dat eveneens is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 25 mei 1991. Dat decreet staat evenwel niet ter toetsing.

De bestreden bepalingen van het eerstgenoemde decreet luiden als volgt :

Artikel 4, § 3 :

« § 3. De godsdienstleerkrachten worden door de inrichtende macht tijdelijk aangesteld of vast benoemd, op voordracht van de bevoegde instantie van de betrokken godsdienst. Zij kunnen door de inrichtende macht uit hun ambt niet worden ontheven dan op een met reden omkleed voorstel of met instemming van de bevoegde instantie van de betrokken godsdienst.

De bepalingen van deze titel die specifiek de leermeesters godsdienst en godsdienstleraars betreffen, zijn op die personeelsleden slechts van toepassing in de mate dat zij hun leeropdracht in die hoedanigheid uitoefenen. »

Artikel 5, 9° :

« Voor de toepassing van deze titel wordt verstaan onder : (...)

9° de godsdienst : één van de erediensten bedoeld in artikel 8 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijs wetgeving; ».

Artikel 64, derde lid :

« Betreft het een godsdienstleerkracht dan kan de tuchtstraf enkel worden opgelegd op voorstel of met

instemming van de bevoegde instantie van de betrokken godsdienst. »

IV. *In rechte*

- A -

De argumentatie van de partijen

A.1.1. De verzoekende partijen zijn inrichtende machten van vrije gesubsidieerde basisscholen met protestants-christelijk karakter. Zij voeren eerst aan dat de artikelen 4, § 3, en 64, derde lid, van het decreet van 27 maart 1991 een ongewenste kerkelijke inmenging invoeren door voor godsdienstleerkrachten, wat betreft benoemingen en tuchtmaatregelen, de tussenkomst van « de bevoegde instantie van de betrokken godsdienst » voor te schrijven.

A.1.2. In een eerste middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 17, § 1, van de Grondwet.

Door het confessionele vrij onderwijs met betrekking tot het personeelsbeleid inzake godsdienstondericht te onderwerpen aan een voorafgaand kerkelijk toezicht, zou de overheid de vrijheid om confessionele scholen te openen beperken en het verbod op preventieve maatregelen schenden, aldus de verzoekende partijen.

Zij preciseren dat er in het protestantisme geen voor alle denominaties geldende structuur is die het mogelijk zou maken een « bevoegde instantie van de betrokken godsdienst » aan te wijzen. Zelfs zo die er al zou zijn, dan nog zou de overheid volgens verzoeksters aan een inrichtende macht van een protestants-christelijke school niet mogen opleggen het gezag van enige hiërarchische overheid op godsdienstig vlak te aanvaarden.

A.1.3. De verzoekende partijen achten de artikelen 4, § 3, en 64, derde lid, van het decreet van 27 maart 1991 bovendien in strijd met de artikelen 6, *6bis* en 17, § 4, van de Grondwet, gecombineerd met artikel 14 van de Grondwet en artikel 9 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (hierna : E.V.R.M.).

Die bepalingen worden volgens de auteurs van de verzoekschriften geschonden doordat enkel is voortgegaan op de gezagsstructuur binnen de Rooms-katholieke kerk en doordat niet voldoende rekening is gehouden met de eigen kenmerken van andere erediensten. Die eigen kenmerken zouden een verschillende behandeling juist noodzakelijk maken om die erediensten ertoe in staat te stellen op gelijke wijze gebruik te maken van de in artikel 14 van de Grondwet en artikel 9 van het E.V.R.M. gewaarborgde vrijheid van godsdienst.

A.2.1. De verzoekende partijen voelen zich ook benadeeld door artikel 5, 9°, van het decreet, dat voor de omschrijving van de term « godsdienst » verwijst naar de erediensten opgesomd in artikel 8 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

De auteurs van de verzoekschriften vrezen dat die bepaling zo zou worden geïnterpreteerd dat de door de overheid in het kader van het protestantse godsdienstondericht op openbare scholen erkende gesprekspartner nu ook bevoegd zou zijn voor het gesubsidieerd vrij protestants-christelijke godsdienstonderwijs.

A.2.2. Aldus beschouwd, zou die bepaling volgens de verzoekende partijen artikel 17, § 1, van de Grondwet schenden, doordat er geen vrijheid meer zou zijn voor protestantse onderwijsinitiatieven van andere denominaties dan die welke door de overheid is erkend als gesprekspartner voor het protestants godsdienstondericht in het openbaar onderwijs.

A.2.3. Tegen voormeld artikel 5, 9°, wordt in het verzoekschrift in een tweede middel ten slotte nog de schending van de artikelen 6, *6bis* en 17, § 4, van de Grondwet aangevoerd.

Naar het oordeel van de verzoekende partijen is er uitgaande van de hoger weergegeven interpretatie van artikel 5, 9°, een discriminatie van andere kerkelijke denominaties dan die welke in het kader van artikel 117 van de Grondwet en de wet van 4 maart 1870 op het tijdelijke der erediensten in een bijzondere verhouding staan tot de overheid en inzake het gesubsidieerd vrij onderwijs bevoegdheden hebben gekregen die met voormelde verhouding nochtans niets uit te staan hebben.

A.3. Op 7 januari 1992 heeft de Franse Gemeenschapsexecutieve een memorie ingediend.

Daarin verklaart de Executieve zich voorlopig te gedragen naar de wijsheid van het Hof en wordt voorbehoud gemaakt voor andere standpunten in een latere memorie.

De Franse Gemeenschapsexecutieve heeft naderhand geen memorie van antwoord ingediend.

A.4.1. De Vlaamse Executieve werpt in haar memorie van 31 januari 1992 vooreerst een exceptie van niet-ontvankelijkheid van het beroep op wegens niet-inachtneming van het voorschrift van artikel 7, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989.

De bewijzen van bekendmaking van de statuten van de verzoekende partijen evenals van de beslissing tot het instellen van de beroepen vanwege de respectieve raden van bestuur zijn in de loop van de procedure ingekomen.

Ter terechtzitting heeft de raadsman van de Vlaamse Executieve verklaard zich te gedragen naar de wijsheid van het Hof.

A.4.2. Wat de artikelen 4, § 3, en 64, derde lid, van het decreet betreft, voert de Vlaamse Executieve als exceptie aan dat de verzoekende partijen bezwaarlijk kunnen worden benadeeld door bepalingen die de mogelijkheid om de authenticiteit van het godsdienstonderricht te waarborgen toevertrouwen aan de kerkelijke instantie die daarvoor in de betrokken eredienst bevoegd is.

A.4.3. Voor de Vlaamse Executieve is het beroep tot vernietiging van de artikelen 4, § 3, en 64, derde lid, hoe dan ook ongegrond.

De Vlaamse Executieve doet opmerken dat de in artikel 17, § 1, van de Grondwet gewaarborgde vrijheid van onderwijs niet onbeperkt is en dat de overheid in voorkomend geval kan ingrijpen om de eenheid en kwaliteit van het onderwijs te verzekeren, onder meer door toezicht uit te oefenen op de instellingen die onderwijs verstrekken.

Wat het confessioneel geïnspireerd onderwijs betreft, verklaart de Executieve dat het gerechtvaardigd is te eisen dat in een onderwijsinstelling die gekozen heeft voor een bepaald confessioneel karakter, het verstrekte godsdienstonderricht ook in overeenstemming is met die confessionele aard.

Volgens de Vlaamse Executieve is het niet aan de overheid om op de overeenstemming van het godsdienstonderricht met de gekozen confessionele aard toe te zien en is het dus verantwoord dit over te laten aan de bevoegde instantie van de betrokken eredienst.

Welke binnen de betrokken eredienst de bevoegde instantie is, moet, aldus de Vlaamse Executieve, intern worden uitgemaakt. Wat de protestantse godsdienst betreft, wijst de Executieve op het bestaan van de Synode van de Verenigde Protestantse Kerk in België, die als bevoegde instantie zou kunnen fungeren. Volgens de Executieve is er uiteindelijk enkel een praktisch probleem van coördinatie tussen de verschillende denominaties van de protestantse kerk in België.

A.4.4. Ook het tweede middel gericht tegen de artikelen 4, § 3, en 64, derde lid, is naar het oordeel van de Vlaamse Executieve niet gegrond.

Wat betreft de aangevoerde schending van de artikelen 14 van de Grondwet en 9 van het E.V.R.M. doet de Executieve opmerken dat het Hof terzake niet bevoegd is.

Wat betreft de schending van de artikelen 6, *6bis* en 17, § 4, van de Grondwet, is de Vlaamse Executieve van oordeel dat het tweede middel inhoudelijk gelijk is aan het eerste middel, aangezien de daar aangeklaagde aantasting van de onderwijsvrijheid steeds een ongelijkheid uitmaakt ten overstaan van erediensten die wel over

een bevoegde instantie beschikken.

Nu de verzoekende partijen erover klagen ten onrechte identiek behandeld te worden, dienen zij volgens de Vlaamse Executieve hoe dan ook eerst aan te tonen dat hun situatie zodanig verschillend is dat een afwijkende behandeling nodig zou zijn.

A.5.1. Omtrent de bezwaren tegen artikel 5, 9°, van het decreet doet de Vlaamse Executieve in eerste instantie gelden dat de verzoekende partijen behoren tot een van de in artikel 8 van de wet van 29 mei 1959 opgesomde erediensten en dat de bestreden bepaling hun dan ook geen nadeel kan berokkenen.

A.5.2. Ten gronde voert de Executieve aan dat de twee tegen artikel 5, 9°, aangevoerde middelen steunen op een verkeerde lezing van die bepaling. Voor het overige herhaalt de Executieve kort de argumenten die reeds bij de eerste grief werden aangevoerd, om vervolgens te besluiten dat ook de tweede grief en dus het beroep als zodanig niet-ontvankelijk of tenminste ongegrond is.

A.6.1. In hun gezamenlijke memorie van antwoord van 9 april 1992 delen de verzoekende partijen eerst enkele feitelijke gegevens mee over de protestantse vrije onderwijsinstellingen.

Zij beklemtonen daarbij de verscheidenheid binnen de protestantse godsdienst en hun onafhankelijkheid ten overstaan van de Synode van de Verenigde Protestantse Kerken in België.

De verzoekende partijen preciseren dat zij reeds gegriefd worden door het feit zelf dat de wetgever een kerkelijke gezagsstructuur in het leven roept, afgezien van de vraag welke de instantie is die bevoegd zou zijn om tussen te komen in de bij het bestreden decreet bepaalde gevallen.

A.6.2. De auteurs van de memorie van antwoord betogen daarin vervolgens dat de voorafgaande verplichting om een kerkelijke coördinatie door te voeren om gesubsidieerd vrij onderwijs met protestants-christelijk karakter te kunnen inrichten, in strijd is met het verbod op preventieve maatregelen bepaald bij artikel 17, § 1, van de Grondwet.

Ook het middel dat de schending van het gelijkheidsbeginsel aanvoert in combinatie met artikel 14 van de Grondwet en artikel 9 van het E.V.R.M., wordt verder ontwikkeld. In tegenstelling tot de Vlaamse Executieve, achten de verzoekende partijen het voorschrijven van kerkelijk toezicht niet efficiënt noch evenredig met het gestelde doel, doel dat volgens verzoeksters overigens op zich reeds ongeoorloofd is.

De verzoekende partijen verklaren in ondergeschikte orde dat aan de bestreden bepalingen mogelijk wel een grondwetsconforme interpretatie gegeven kan worden, door ze niet toe te passen op onderwijsinstellingen die geen bevoegde instantie in de zin van het decreet hebben.

A.6.3. Naar de mening van de auteurs van de memorie van antwoord zou ook het bestreden artikel 5, 9°, van het decreet van 27 maart 1991 in dezelfde geest en samen met de artikelen 4, § 3, en 64, derde lid, conform geïnterpreteerd kunnen worden.

In hoofddeorde ontwikkelen de verzoekende partijen in hun memorie van antwoord evenwel verder de stelling dat artikel 5, 9°, zo dreigt geïnterpreteerd te worden dat de vroegere door de overheid met betrekking tot het protestants onderricht op openbare scholen erkende gesprekspartner nu ook bevoegd zou zijn voor het vrije protestants-christelijke onderwijs, en dat die interpretatie zowel artikel 17, § 1, van de Grondwet als het gelijkheidsbeginsel schendt.

- B -

Situering van de bestreden bepalingen

B.1. De bestreden bepalingen maken deel uit van titel II van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra.

Titel II van voormeld decreet stelt voorwaarden vast betreffende de verhouding tussen, enerzijds, de instellingen en centra van het gesubsidieerd onderwijs en, anderzijds, de door hen tewerkgestelde personeelsleden, voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om voor weddetoelagen voor dat personeel in aanmerking te komen.

Artikel 4, § 1, van het decreet bepaalt het toepassingsveld van titel II door middel van een opsomming van de beoogde personeelscategorieën en onderwijsinstellingen en -centra. Titel II is inzonderheid van toepassing op de gesubsidieerde leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel, met inbegrip van de godsdienstleerkrachten, tewerkgesteld in de gesubsidieerde instellingen van het voorschools en lager onderwijs.

Het decreet is niet van toepassing op contractueel aangeworven personeelsleden die met eigen middelen of met werkingstoelagen worden bezoldigd (*Gedr. St.*, Vl. Raad, 1990-1991, nr. 471/1, p. 6).

Onder « godsdienstleerkrachten » worden naar luid van artikel 5, 10°, van het decreet verstaan de leermeesters godsdienst en de godsdienstleraars.

Overeenkomstig het artikel 5, 9°, wordt, voor de toepassing van titel II van het decreet, met « godsdienst » bedoeld één van de erediensten bedoeld in artikel 8 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, zoals gewijzigd bij artikel 87 van het decreet. Dat zijn de katholieke, protestantse, israëlitische, anglicaanse, islamitische en orthodoxe erediensten.

De artikelen 4, § 3, en 64, derde lid, schrijven de tussenkomst voor van « de bevoegde instantie van de betrokken godsdienst » bij de tijdelijke aanstelling, de vaste benoeming, de ambtsontheffing van godsdienstleerkrachten en bij tuchtmaatregelen tegen hen.

Blijkens de parlementaire voorbereiding werd aan de voormelde notie op advies van de Raad

van State de voorkeur gegeven boven de in artikel 9 van de schoolpactwet van 29 mei 1959 gehanteerde omschrijving «hoofd van de betrokken eredienst » om rekening te houden met de verschillende structuur van de diverse godsdiensten (*Gedr. St.*, VI. Raad, 1990-1991, nr. 471/1, p. 127).

Wat de ontvankelijkheid betreft

B.2.1. De Grondwet en de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof vereisen dat iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die een beroep instelt, van een belang moet blijken om voor het Hof in rechte te treden.

Het vereiste belang is slechts aanwezig bij diegenen die door de bestreden norm rechtstreeks en ongunstig in hun situatie zouden kunnen worden geraakt.

B.2.2. De verzoekende partijen wijzen op hun hoedanigheid van inrichtende macht van een instelling voor vrij gesubsidieerd basisonderwijs met protestants-christelijk karakter. Zij preciseren dat zij op autonome wijze en zonder toezicht van enige kerkelijke instantie godsdienstonderricht wensen te verstrekken, hetgeen wegens de bestreden bepalingen niet langer mogelijk zou zijn.

De Vlaamse Executieve werpt als exceptie van niet-ontvankelijkheid op dat de bestreden bepalingen de verzoekende partijen niet ongunstig zouden kunnen raken aangezien zij geen ongeoorloofde kerkelijke inmenging behelzen.

B.2.3. Het Hof merkt op dat de exceptie van niet-ontvankelijkheid betrekking heeft op de draagwijdte die aan de bestreden bepalingen dient te worden gegeven, zodat het onderzoek van de ontvankelijkheid samenvalt met dat over de grond van de zaak.

Ten gronde

Ten aanzien van artikel 17, § 1, van de Grondwet

B.3.1. De verzoekende partijen betogen dat de artikelen 4, § 3, en 64, derde lid, van het decreet van 27 maart 1991 artikel 17, § 1, van de Grondwet schenden door het personeelsbeleid inzake godsdienstonderricht te onderwerpen aan een voorafgaand kerkelijk toezicht, hetgeen hun vrijheid om een confessionele school te openen zou beperken en het verbod op preventieve maatregelen zou miskennen.

B.3.2. Artikel 17, § 1, van de Grondwet bepaalt :

« Het onderwijs is vrij; elke preventieve maatregel is verboden; de bestraffing van de misdrijven wordt alleen door de wet of het decreet geregeld.

De Gemeenschap waarborgt de keuzevrijheid van de ouders.

De Gemeenschap richt neutraal onderwijs in. De neutraliteit houdt onder meer in, de eerbied voor de filosofische, ideologische of godsdienstige opvattingen van de ouders en de leerlingen.

De scholen ingericht door openbare besturen bieden, tot het einde van de leerplicht, de keuze aan tussen onderricht in een der erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer. »

B.3.3. De bij artikel 17, § 1, van de Grondwet gewaarborgde vrijheid van onderwijs impliceert het vermogen voor privé- personen om - zonder voorafgaande toestemming en onder voorbehoud van de eerbiediging van de fundamentele rechten en vrijheden - naar eigen inzicht onderwijs in te richten en te laten verstrekken, zowel naar de vorm als naar de inhoud van dat onderwijs.

Die vrijheid van onderwijs omvat de vrijheid voor de inrichtende macht om het personeel te kiezen dat wordt tewerkgesteld met het oog op de verwezenlijking van de eigen onderwijsdoelstellingen.

B.3.4. De hierboven omschreven onderwijsvrijheid onderstelt, wil ze niet louter theoretisch zijn, dat de inrichtende machten die niet rechtstreeks afhangen van de Gemeenschap onder bepaalde voorwaarden aanspraak kunnen maken op subsidiëring vanwege de Gemeenschap. Het recht op subsidiëring vindt zijn beperking enerzijds in het vermogen van de Gemeenschap om de subsidiëring te laten afhangen van vereisten van algemeen belang, zoals onder meer die van een behoorlijke onderwijsverstrekking, en van bepaalde schoolbevolkingsnormen, en anderzijds in de noodzaak om de beschikbare financiële middelen te spreiden over de onderscheiden opdrachten van de Gemeenschap.

B.3.5. Bovendien vermag de Gemeenschap het recht op subsidiëring van het godsdienstonderwijs voor te behouden aan de instellingen die dergelijk onderwijs inrichten onder verwijzing naar een van de erkende erediensten. Immers, de mogelijkheid dat de Gemeenschap de kwaliteit van het onderwijs controleert in deze aangelegenheid wordt beperkt door de grondwette-

lijke vrijheid van eredienst en het daaruit voortvloeiende verbod van inmenging (artikelen 14 tot 16 van de Grondwet), enerzijds, en het begrip erkende godsdienst is uitdrukkelijk bevestigd door de Grondwet (artikel 17, § 1), anderzijds. Vandaar dat het recht op subsidies voor het godsdienstonderwijs gekoppeld mag worden aan het optreden van een van de overheid onafhankelijke instantie die de authenticiteit ervan waarborgt. Het komt alleen de betrokken eredienst toe zelf uit te maken welke instantie bevoegd is om op die authenticiteit toe te zien.

Het staat de betrokken eredienst vrij in voorkomend geval bij wege van delegatie de bevoegdheidsverdeling vast te stellen die beantwoordt aan de interne verscheidenheid ervan, zowel ten aanzien van de organisatie van de eredienst als wat de inhoud van de geloofsovertuiging betreft.

Ten deze heeft de decreetgever een aanvaardbaar evenwicht tot stand gebracht tussen, enerzijds, het vermogen om het verlenen van weddesubsidies voor godsdienstonderwijs afhankelijk te stellen van bepaalde voorwaarden en, anderzijds, de principiële leerstellige en organisatorische autonomie van de erediensten.

B.3.6. Uit het voorgaande volgt dat het middel dat de schending van artikel 17, § 1, van de Grondwet door de artikelen 4, § 3, en 64, derde lid, van het decreet van 27 maart 1991 aanvoert, niet gegrond is.

B.4.1. De verzoekende partijen voeren ook de schending aan van artikel 17, § 1, van de Grondwet door artikel 5, 9°, van het voormelde decreet, voor zover die bepaling zo gelezen zou worden dat de door de overheid in het kader van het protestantse godsdienstonderricht op de openbare scholen erkende gesprekspartner nu ook bevoegd zou zijn voor het gesubsidieerd vrij protestants-christelijke godsdienstonderwijs.

B.4.2. Het enkele feit dat de decreetgever voor de toepassing van titel II van het decreet van 27 maart 1991 met de term « godsdienst » doelt op de katholieke, protestantse, israëlitische, anglicaanse, islamitische en orthodoxe erediensten, heeft, zoals blijkt uit B.3.5, niet de draagwijdte die de verzoekende partijen eraan geven.

Dat onderdeel van het middel is niet gegrond.

Ten aanzien van de artikelen 6, 6bis en 17, § 4, van de Grondwet

B.5.1. Naar de mening van de verzoekende partijen zijn de artikelen 4, § 3, en 64, derde lid, van het decreet van 27 maart 1991 in strijd met de artikelen 6, 6bis en 17, § 4, van de Grondwet, gecombineerd met de artikelen 14 van de Grondwet en 9 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, doordat enkel zou zijn uitgegaan van de gezagsstructuur binnen de Rooms-katholieke kerk en zodoende zou zijn voorbijgegaan aan de eigen kenmerken van andere erediensten.

B.5.2. Het grondwettelijk voorschrift inzake onderwijs is, sinds de Grondwetsherziening van 15 juli 1988, neergelegd in artikel 17 van de Grondwet, behalve wat de respectieve bevoegdheden van de Staat en de Gemeenschappen betreft. Paragraaf 4 van die bepaling, die de gelijkheid inzake onderwijs waarborgt, luidt als volgt :

« Alle leerlingen of studenten, ouders, personeelsleden en onderwijsinstellingen zijn gelijk voor de wet of het decreet. De wet en het decreet houden rekening met de objectieve verschillen, waaronder de eigen karakteristieken van iedere inrichtende macht, die een aangepaste behandeling verantwoorden. »

B.5.3. Zoals het middel is aangebracht, lijken de verzoekende partijen de bestreden

bepalingen aan te vechten niet omdat zij een onverantwoord onderscheid in het leven roepen, maar omdat zij eenzelfde regeling behelzen voor godsdiensten die verschillend zouden moeten worden behandeld.

B.5.4. De verzoekende partijen wijzen wel terecht op de eigenheid van de protestantse eredienst, maar tonen daarmee nog niet aan dat hun situatie zodanig verschillend is dat er geen objectieve en redelijke verantwoording meer zou zijn voor een identieke behandeling van alle in het decreet beoogde godsdiensten, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de bestreden maatregel. De decreetgever kon in redelijkheid van alle godsdiensten waarvan het onderwijs voor weddesubsidies in aanmerking komt een minimum aan structuur verlangen met het oog op de aanwijzing van een instantie die bevoegd geacht mag worden om tussen te komen, met name bij het aanwerven van leerkrachten voor de betrokken godsdienst. Zoals onder B.3.5 reeds is gesteld, staat het de betrokken eredienst vrij bij wege van delegatie een regeling te treffen die beantwoordt aan de interne verscheidenheid ervan.

Het middel is niet gegrond.

B.6.1. Ten slotte voeren de verzoekende partijen de schending aan van de artikelen 6, *6bis* en 17, § 4, van de Grondwet door artikel 5, 9°, van het decreet van 27 maart 1991, voor zover die bepaling zo gelezen zou worden dat de door de overheid in het kader van het protestantse godsdienstonderwijs op de openbare scholen erkende gesprekspartner nu ook bevoegd zou zijn voor het gesubsidieerd vrij protestants-christelijk godsdienstonderwijs.

B.6.2. Zich beroepend op de artikelen 6, *6bis* en 17, § 4, van de Grondwet, herhalen de verzoekende partijen in hoofdzaak de grief die onder B.4.1 met betrekking tot artikel 17, § 1, van de Grondwet is onderzocht. Dat middel vergt hetzelfde antwoord als datgene dat door het Hof onder B.4.2 is gegeven.

Om die redenen,

Het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, conform artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 4 maart 1993.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

F. Debaedts